

ШКІЛЬНИЙ СВІТ

www.osvita.ua.com

Видається із вересня 1997 року 2 рази на місяць

№16 (792),
серпень 2018

Вкладка

«Образотворче мистецтво»

ОРІЄНТОВНЕ КАЛЕНДАРНО-
ТЕМАТИЧНЕ ПЛАНУВАННЯ
ДО ПРОГРАМИ КУРСУ ЗА ВИБОРОМ
«АРХІТЕКТУРНЕ ПРОЕКТУВАННЯ
ТА КОНСТРУВАННЯ»

ЕКОЛОГІЧНИЙ БУМЕРАНГ

- 11 екологічних порад
- Місяць з енергозбереження
Методичні рекомендації
- Екологічний календар
*Методичні рекомендації для
роботи з групами екологічних дат*

ЕКОЛОГІЧНА ОСВІТА

Повага до природи як фундаментальна цінність

Ірина САНКОВСЬКА, методист НМЦ дошкільної та початкової освіти ІППО Київського університету ім. Бориса Грінченка

○ Вступ	4
○ Екологічний календар	
Методичні рекомендації для роботи з групами екологічних дат	5
○ 14 видів завдань	
Збірка завдань з енергозбереження	13
○ Місяць з енергозбереження	
Методичні рекомендації	21
○ 11 екологічних порад	24
○ Екологічні цінності	
Матеріали до семінару щодо формування екологічних цінностей	27
○ Екологічний бумеранг	
Практичні вправи для проведення заходу	31
○ У природі все взаємопов'язано	
Заняття екологічної тематики	33
○ Стартап «Моє довкілля»	
(стартап — рішення)	35
○ День без паперу	
Акція до Міжнародного дня без паперу	38

У природі все взаємопов'язано

заняття екологічної тематики

Вивчення нового матеріалу побудуйте на ознайомленні дітей з інформацією, що природа — зона активного життя, компоненти якої весь час змінюються самі й змінюють навколишній світ. У ній усе взаємопов'язано. Актуалізуйте власний досвід школярів і запропонуйте самостійно навести приклади взаємозв'язків у навколишньому світі. Спонукайте під час пояснень використати раніше отриману інформацію.

Мета:

- ознайомити дітей із поняттям «взаємозв'язок», «взаємозв'язок у природі»;
- узагальнити знання про складники довкілля, ланцюги живлення;
- мотивувати учнів до екологічно відповідального споживчого вибору.

Обладнання: аркуші з написами («Місто», «Село», «Ліс», «Гори», «Річка»), завдання.

ПЕРЕБІГ ЗАНЯТТЯ

I. Привітання. Оголошення теми й мети заняття

II. Об'єднання в групи

На першому етапі роботи об'єднайте дітей у 5 груп і роздайте аркуші з написами («Місто», «Село», «Ліс», «Гори», «Річка») для асоціативної гри (діти на аркушах записують основні 5—6 слів, найважливіші для кожного з місць). Відведіть групам 3—5 хв для виконання завдання й оголошення результатів. Підведіть дітей до висновку, що всі зазначені компоненти активно взаємодіють між собою та довкіллям.

Коментар для педагога. Зауважте, що записані дітьми слова до певної теми — це представники (компоненти) системи («екосистеми»). Наголосіть на тому, що міські райони теж можуть бути прикладами систем (екосистем).

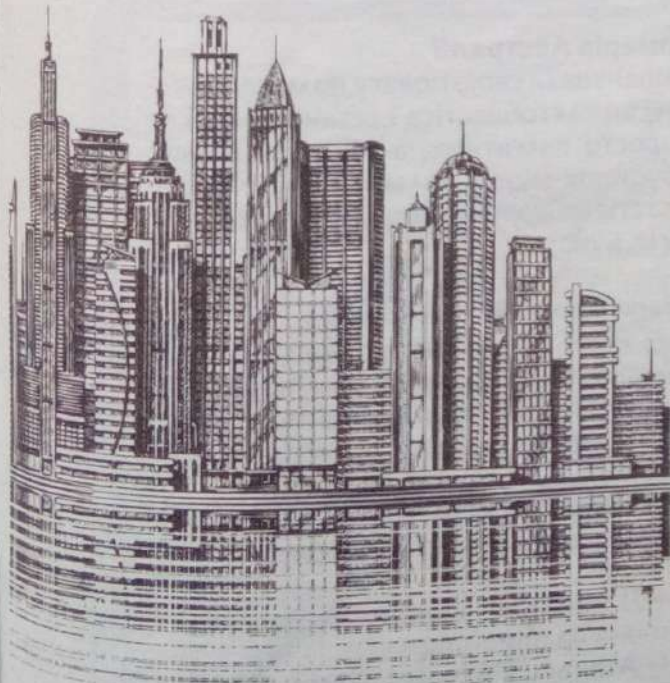
Запитання для обговорення:

— Чи існує ланцюжок живлення в міській системі? Які складові такого ланцюжка?

III. Міні-лекція «Людина й довкілля»

Педагог. Кілька тисяч років тому, коли населення планети було незначним за кількістю, а природу не руйнувала людська діяльність, довкілля майже не відчувало на собі тиску людини.

Воно самостійно очищувалося й швидко відновлювалося, страждаючи винятково від природних катастроф (виверження вулканів, землетрусів, цунамі, повеней, ураганів, пилових бур, лісових пожеж, снігопадів). Згодом кількість населення значно збільшилась.

з кожним номером!

Методичний коментар. Допоможіть дітям встановити причинно-наслідкові зв'язки результату збільшення кількості населення в місті (селі): більше населення — більше потрібно ресурсів (запасів) для життя: насамперед — їжі, енергії, промислової продукції, місць для проживання, транспорту.

Наслідки такої ситуації — дедалі інтенсивніше використання природних ресурсів та енергії, яку людина отримує із довкілля для забезпечення своїх потреб і бажань. Як результат — порушення балансу між людиною та довкіллям, а це може призвести до катастрофи. Зараз ми спостерігаємо ще не катастрофічну ситуацію, але вже кризову.

Узагальніть сказане про використання ресурсів людством, наголосіть на вичерпності ресурсів. Довкілля потребує від людини раціонального підходу в споживанні. Зауважте, що особисто кожен учень може долучитися до процесу збереження ресурсів і навколишнього середовища найпростішим способом — бережно ставитися до свого шкільного приладдя.

Запитання для обговорення:

— Які матеріали та ресурси людина використала з довкілля для виготовлення, напри-

клад, учнівської форми? (Виорала поле, висіяла зерно, додала в ґрунт мінеральні добрива, збрала врожай, відвезла його на завод із переробки сировини, витратила багато води та електрики, перевезла сировину на ткацьку фабрику, де з нею працювали закрійники й кравці, лише згодом — готовий виріб потрапив до магазину).

— Чим у цей час людина допомогла чи зашкодила природі? (Дії кожної окремої людини можуть знижувати вплив на довкілля).

Методичний коментар. Зверніть увагу дітей на той факт, що іноді внаслідок необдуманих дій завдану довкіллю шкоду можна певним чином зменшити й відновити природну рівновагу.

IV. Історія для обговорення «Приклад з життя фермерів Австралії» (додаток)

V. Підбиття підсумків заняття

Запитання для обговорення:

— Які висновки ми можемо зробити (Природа — це наш спільний дім. Людина — лише частинка природи й не може без неї існувати. Тому природу потрібно любити, оберігати, не завдавати їй шкоди, не робити їй боляче).

Додаток

Приклад з життя фермерів Австралії

У 1839 р. фермер, повертаючись з Аргентини, привіз із собою рослину — кактус. Кактуси, завдяки сприятливому австралійському клімату, дуже скоро зайняли значні площі нової батьківщини.

Фермери оголосили тривогу, ситуація перетворювалась на катастрофу, якби на допомогу не прийшли вчені місцевого університету. Науковці порадили так само штучно залучити природного шкідника опунції — кактусового метелика-огнівку.

У 1925 р. перші комахи з'явилися в Австралії. Питання розповсюдження кактусів було вирішено природним шляхом за декілька років. Вдячні австралійці вирішили

вшанувати свою повагу до метелика — гусіні кактобластиса і встановили їй не просто пам'ятник, а збудували цілий будинок-музей. Він має назву «Кактобластис меморіал холл» і розташований у м. Бунара.

Запитання для обговорення:

— Який висновок можемо зробити? (У природі все з усім взаємопов'язане й зникнення одного з компонентів може взагалі призвести до зникнення всього ланцюжка).

Методичний коментар. Допоможіть учням відповісти на проблемні запитання:

— Чи в змозі людство зменшити свій вплив на природу?

— А окрема людина (дитина)? Наведіть декілька прикладів.

